111 příběhů s hádankou

ALBATROS

Olga Hejná

ALBATROS

Napsala a ilustrovala
Olga Hejná

111 příběhů s hádankou

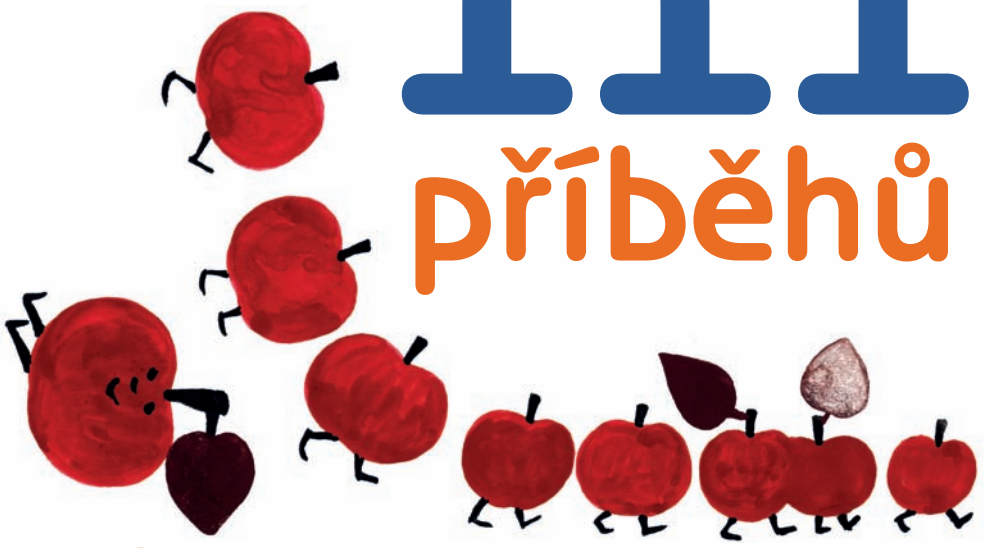

ALBATROS

Text and Illustrations © Olga Hejná, 2008

ISBN 978-80-00-03035-7

TAKY SE VÁM ZDÁ, ŽE SVĚT JE PLNÝ HÁDANEK? A VIDÍTE, PRÁVĚ PROTO SE MI NA NĚM LÍBÍ. POŘÁD MĚ BAVÍ TY ZÁHADY LUŠTIT A ŘEŠIT. V NAŠÍ RODINĚ TO VŠICHNI VĚDÍ A TÁTA ŘÍKÁ, ŽE TO MÁM PO BABIČCE. SOTVA STRÝC RUDA VKROČÍ DO DVEŘÍ, UŽ NA PRAHU VOLÁ: „MÁM PRO TEBE HÁDANKU, LÍZO! PŘIPRAV SE!“ NEBO NÁŠ PEPÍK: „TAK CO, LÍZO, UŽ JSI TO VYŘEŠILA? PŘIŠLA JSI NA TO?“ ŘÍKAJÍ MI TOTIŽ LÍZA. JEN DĚDA MI OBČAS ŘEKNE ELIŠKO, NEBO DOKONCE OBŘADNĚ ELIZABET, ALE TO JEN KDYŽ MÁM SVÁTEK NEBO NAROZENINY. JINAK JSEM LÍZA A JSEM S TÍM SPOKOJENÁ. A KDYŽ NĚCO VYLUŠTÍM, JSEM ÚPLNĚ ŠŤASTNÁ!

A CO VY? CHCETE SE TAKY PUSTIT DO LUŠTĚNÍ? DOBRÁ, JE TU PRO VÁS CELÁ KUPA HÁDANEK, OPRAVDICKÝCH, VESELÝCH I POHÁDKOVÝCH. URČITĚ SI S NIMI PORADÍTE, KDYŽ SE JEN NA CHVÍLI MALIČKO ZAMYSLÍTE.

AHOJ

LÍZA

A kdybyste si opravdu, ale opravdu rady nevěděli, řešení najdete na konci knížky od stránky **81**.

1 PODIVNÉ POČÍTÁNÍ

„Lízo, máte ve třídě nějakého nového kluka?“ ptala se naše Tonička.

„Máme, a dokonce dva,“ odpověděla jsem. „V minulém školním roce nás bylo ve třídě dohromady dvacet, ale o prázdninách se jeden kluk odstěhoval a teď přišli dva noví. A zase je nás dvacet!“

„Ale jak to – dvacet?“ nemohla pochopit Tonička. „To přece nevychází! Odstěhoval se opravdu jen jeden kluk? Ne dva kluci?“

„Dva kluci ne,“ řekla jsem a musela jsem se smát, protože Tonička na něco zapomněla a já schválně mlčela, abych ji potrápila. Stejně na to brzy přišla. A co vy?

2 DOPIS BABIČCE

Vzpomínaly jsme s Toničkou na léto v Koušovicích, na babičku a na dědu Václava, a mně se tak zastesklo, že jsem si sedla a napsala jim dopis. A Tonička dole připsala: Babičko, pozdravuj ptáčky, co lítají kolem chalupy! Až bude zima, tak jim, prosím tě, nezapomeň všem sypat! I vrabcům a pěnkavám, sýkorám a kosům a špačkům a hrdličkám!

Dnes přišla od babičky odpověď: To víš, Toničko, že na ptáčky nezapomenu. Sýkorkám dáváme v zimě lůj a oříšky. Všechnu tu drobotinu, kterou jsi jmenovala, nakrmím, jen špačky ne.

„Proč ne špačky?“ ptala se zaražená Tonička a mávala mi dopisem nad hlavou. Dokážete Toničce odpovědět?

3 HÁDANKY STRÝCE RUDY

Konečně jsem zase viděla strýčka Rudlu! Vpadl k nám a hned si mě začal dobírat: „Jestlipak víš, Lízo, které zvíře mám schované v kapesníku?“

Hádala jsem brouka, myš, žábu, ale strejda se jen smál a vrtěl hlavou. Pak vytáhl složený kapesník, rozložil ho, a nic v něm nebylo. „A přece tam je!“ tvrdil strýc. „A nejen v tomhle! V každém kapesníku je to zvíře schované!“

Vešla maminka, která všechno slyšela, a řekla: „A co takhle kapradí? V kapradí je zase ukrytá ryba, a já jsem zvědavá, kdo z vás dvou ji najde!“ A tak jsem měla hlavu dvakrát zamotanou. Kapesníkem a kapradím. Prosím vás, už jste někdo našel v kapradí rybu a zvíře v kapesníku?

4 TONIČKA A HODINY

„Jak to," hněvala se Tonička, „na hodinách je nejvyšší číslo dvanáct, a já mám přijít na plavání v patnáct hodin. Žádných patnáct hodin na hodinách není!" A hned šla za naším Pepíkem, protože na záhady máme doma bratra Pepíka.

„To máš tak," řekl jí Pepík a já natahovala uši, abych se to taky dověděla. „Den má dvacet čtyři hodin. Začíná od půlnoci. Nejdříve je jedna hodina, pak dvě, a tak pořád dál až do oběda, kdy je dvanáct hodin. Do dvanácti je to bez problému. Ale odpoledne, to už se jen tak říká, že je jedna a dvě a tři hodiny. Ve skutečnosti je třináct hodin, pak čtrnáct a tak dále až do půlnoci, kdy je čtyřiadvacet hodin a zase můžeš začít od jedničky, protože začne další den. Takže si spočítej, kolik budou v patnáct hodin naše hodiny ukazovat. A pospěš si, nebo přijdeš pozdě!" Tak jsme to rychle musely s Toničkou spočítat. Spočítáte to také?

5 POVEDENÁ RODINKA

To vám byla povedená rodinka! Která? Však hned uvidíte a uslyšíte. Nikdo neví, kolik jich vlastně bylo. Bydleli totiž s celým širokým příbuzenstvem na půdě jednoho hradu a přes den většinou vyspávali. Probouzeli se až večer a pak se teprve protahovali a šlechtili,

aby vypadali k světu. Máma, táta a několik kluků, všichni pěkně ušatí, a protože byli hákliví na světlo, opouštěli byt, až když se sešeřilo. A potom se vydali shánět něco k snědku. A při tom shánění všichni spěchali, každý se hnal vzhůru a hned zas dolů, a napravo i nalevo, a je s podivem, že ani v hluboké tmě do ničeho nevrazili. A přitom se pohybovali tak tiše, že kdo je náhodou nezahlédl, ani o nich nevěděl. Když se najedli, zase zalezli na půdu. A než usnuli, zavěsili se všichni jeden vedle druhého hlavou dolů. Jestli si popřáli „Dobrou noc“, to opravdu nevím. A teď mi řekněte, o kom jsem vám vlastně vyprávěla! Kdo to byl?

6 Z DĚDOVA ZÁPISNÍKU

Už vám někdo někdy řekl, že bez práce nejsou koláče? Mně to řekl náš děda. Je prý to jedno z našich přísloví. A já vám teď řeknu několik dalších přísloví, ale vždycky jen jejich první polovinu. Vy je zkuste doplnit.

- Vrána k vráně sedá, rovný...
- Kdo jinému jámu kopá, sám...
- Práce kvapná, málo...
- Sytý hladovému...
- V nouzi poznáš...
- Dvakrát měř, jednou...
- Pýcha předchází...
- Mluviti – stříbro, mlčeti – ...

Jak vám to šlo? Třeba znáte i jiná přísloví! Zkuste si vzpomenout!

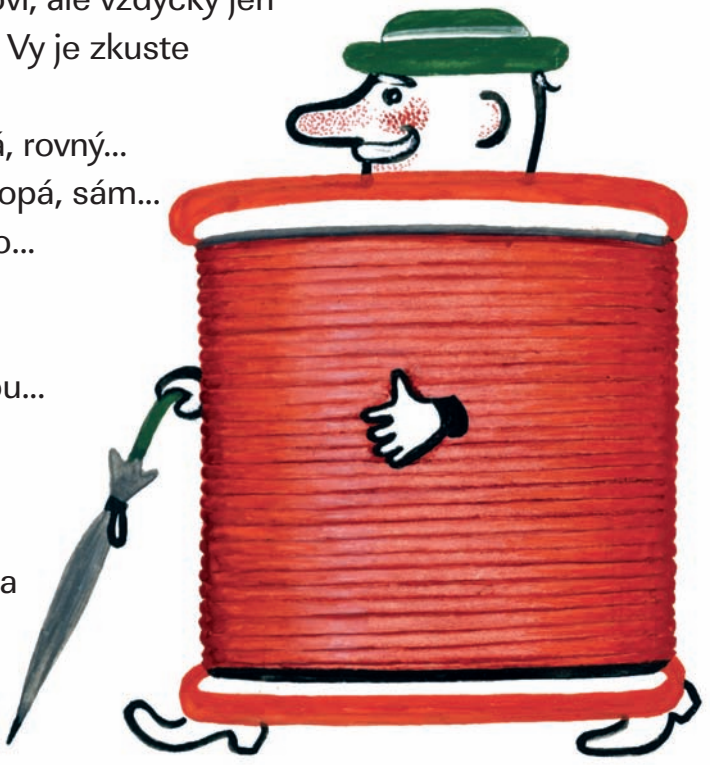

7 KDO MLUVIL PRAVDU

Vlastně s tím začala žába. „Já vidím měsíc v tůni!“ zakvákala. „Nespadl tam náhodou?“

Ale žabák ji hned vyvedl z omylu: „Kdepak, to je jen jeho odraz. Měsíc je támhle nad vrbou!“

Uslyšela to myška, co běžela pod stráňkou, a pískla: „Nesmysl! Kdepak nad vrbou! Je přece tady nad lopuchem, dobře ho vidím!“

Uslyšel to krtek v sadu, vystrčil hlavu z krtiny a zasmál se: „K smíchu! Není ani nad vrbou, ani nad lopuchem, ale je tuhle nad hrušní!“

V boudě se probudil pes a vyhlédl ven. „Lháři! Všichni jste lháři!“ vyštěkl. „Mám přece oči, a vidím měsíc nad ořechem vedle stodoly!“

A kocour, co právě lezl přes plot, hlásil: „A já ho vidím na komíně!“

Každý viděl měsíc někde jinde. Jen pavouk sklípkan, co žil pořád ve sklepě, si říkal: „Vždyť žádný měsíc není!“

A tak se vás ptám, kdo myslíte, že mluvil pravdu? Pavouka nepočítám. Jak to, že každý tvrdil něco jiného? Přijdete na to? Tak to totiž s pravdou často bývá!

8 JAK SI MATĚJ SEDL A NESEDL

Kdesi v čarovné zahradě byl poklad, a ten hlídali dva divocí mužíčkové. Na každého, kdo se chtěl třeba jen jedním okem podívat, vykřikli oba naráz: „Sedni si!“ a druhý „Nesedej si!“

Protože tohle nikdo nedokázal, tak poklad dlouho a dlouho nikdo z lidí nespatřil. Až tam přišel maličký Matěj. Když na něho oba diví

mužíčkové najednou vykřikli „sedni si“ a „nesedej si“, lekl se tak, že si sám od sebe sedl a zároveň nesedl. Nemusel o tom ani přemýšlet. A protože to Matěj dokázal, směl si s pokladem chvíli hrát, a dokonce si jím naplnit i kapsy. Co to bylo za poklad, to už nevím. Někdo říkal, že to byly jen oblázky, a někdo zas, že to sice oblázky byly, ale moc krásné. A co vy? Dokážete si taky sednout a zároveň nesednout? Co vlastně Matěj udělal?

9 JAK ŠLI SPOLU TRPASLÍK A OBR

Potkali se dva, jeden velký a jeden maličký, a hned si řekli, že půjdou spolu, aby jim cesta lépe ubíhala. Byli totiž oba pozváni na hostinu, kterou pořádal na Stolové hoře horský král. Kdoví, jak vlastně šli, ale když tam přišli, už na ně všichni čekali: hejkalové, divoženky, skřítkové, i sám horský král.

„Musím se omluvit,“ řekl obr, když viděl, že přišli pozdě. „Trochu jsme se loudali, aspoň já jsem šel, jen co noha nohu mine.“

Ale trpaslíček řekl: „Kdepak, my jsme tolik spěchali, že jsem ještě celý udýchaný, ale dříve jsme to nestihli.“ A sedl si do trávy, aby si odpočinul.

„To je divné, proč každý říká něco jiného?“ šeptala si společnost. „Komu teď máme věřit?“ Ale horský král věděl, kdo z nich má pravdu. A vy na to jistě přijdete taky!

10 NEBESKÁ ŠKOLA

Jeden drak se přihlásil do nebeské školy. „Má tři hlavy," řekl si učitel, „tak uvidíme, která z nich je nejchytřejší." A dal drakovi otázku: „Proč ve dne nesvítí hvězdy?"

Co se mě ptá, na to se má zeptat těch hvězd, pomyslel si drak, ale přece jen se zamyslel a s ním i jeho tři hlavy. Pak ta první hlava vyfoukla páru a řekla: „Proč ve dne nesvítí hvězdy? Protože tam ve dne žádné nejsou." Druhá hlava se zavrtěla a řekla: „Proč by přes den svítily? Prostě zhasly, vypnuly světlo." A třetí hlava zamrskala jazykem a ozvala se: „Jsou tam a nezhasly, ale nejsou vidět, protože ve dne je všude moc a moc světla."

Co asi na to řekl nebeský učitel? Měla některá z dračích hlav pravdu?

11 ŠIBALOVÉ

Tak si představte, co se mi stalo. Na jeden lístek jsem napsala jména květin, které mám ráda, na druhý jména stromů, na třetí názvy ptáků, na čtvrtý názvy ryb, na pátý názvy savců a na poslední lístek jsem napsala ještě pět dalších tvorů. Potom jsem šla ven. Když jsem se vrátila a rozložila lístky po stole, nemohla jsem se v nich vyznat. Nějací šibalové z jednoho lístku zmizeli a vmísili se mezi ostatní! Pomůžete mi je najít a dopsat zpátky na prázdný lístek?

1. Mateřídouška, divizna, pupava, babočka, slunečnice, kosatec.
2. Bažant, rorýs, modrásek, špaček, vlaštovka, čáp.
3. Dub, buk, okáč, osika, bříza, lípa.
4. Parma, štika, lipan, pstruh, perleťovec, okoun.
5. Srnka, otakárek, veverka, králík, zajíc, lasička.

12 TŘI VEVERKY

Jednou na podzim potkala veverka Zorka veverku Dorku. Byly to sestřičky, ale každá už bydlela jinde, a tak hospodařily ve svém. Měly ještě třetí sestru Lorku, ale ta měla domov o kus dál a moc dobře se jí nedařilo.

„Musíš ke mně přijít," zvala Zorka Dorku, „to něco uvidíš!" A vedla Dorku do koruny dubu. Otevřela svou spižírnu a Dorka se nestačila divit.

„Tolik oříšků! Kolik jich vůbec máš?!“ A protože jí Zorka neuměla odpovědět, rozhodly se, že oříšky spočítají.

„Ty máš oříšků,“ řekla znovu Dorka, když všechny spočítaly. „Já mám jen jeden. A Lorka, chudák, nemá vůbec nic. Kdybys nám, sestřičko, dala jen polovinu všeho, co máš, a my se o tu polovinu s Lorkou spravedlivě rozdělily, víš, kolik bych měla oříšků? Tolik, že kdybych ke svému dílu přidala ještě ten oříšek, co mám doma schovaný, měla bych jich jedenáct!“ A Zorka hned přepočítávala, jestli je to opravdu tak, a kolik oříšků by jí vlastně zůstalo, kdyby polovinu z nich dala sestrám.

Myslím, že se Zorka se sestrami rozdělila, ale já bych ráda slyšela od vás, kolik oříšků veverka Zorka měla, než se začala dělit. Není to tak těžké, když odpočítáte ten jeden oříšek!

13 KOHOUT A SLUNCE

To, co vám povím, se stalo koncem léta. Kohoutek se natřásal před slepicemi a vychloubal se: „Už jste si všimly, jaký já, kohout, mám důležitý úkol? Každý den ráno budím slunce, které nevstane, dokud nezakokrhám!“

„To snad ne,“ divily se slepice. „Vážně? Opravdu?“

A kohout řekl: „Zítra vás o tom přesvědčím!“

Slepičky v noci skoro nespaly, jen aby nepřišly o to, jak kohout budí slunce.

K ránu kohout řekl: „Včera přesně v tuhle dobu jsem zakokrhal

a sluníčko probudil. Dnes chvilku počkám, jestli slunce vstane i beze mne.“ A všichni čekali s kohoutem. Když se slunce nikde neobjevilo, kohout silně zakokrhal – a sluníčko vyšlo. Slepice kohoutkovi uvěřily a moc si ho vážily.

A co vy, děti? Proč myslíte, že se sluníčko v ten podzimní den o chvilku zpozdilo? Způsobil to kohout?

14 O ZAKLETÉ APOLENCE

Byl jednou jeden smutný princ. Proč byl smutný? Protože hledal krásnou Apolenku a nemohl ji najít. Někdo říkal, že zmizela a neví se kam, jiný zas, že není daleko, ale že je zakletá. Až se jednou sama Apolenka zjevila princi ve snu a řekla mu: „Tam, kde se v korunách stromů prohánějí rybky, roste bílý květ – to jsem já, Apolenka. Stačí nad ním třikrát vyslovit mé jméno a budu vysvobozena.“ To řekla a zmizela, a zmizel i sen.

Princ se hned rozjel po celé zemi, a kudy jezdil nebo chodil, všude bloudil očima v korunách stromů a hledal, jestli tam neuvidí ryby. Ale zdálo se, že takové místo na světě není. Jednou princ usedl do trávy a usnul únavou. Když se probudil, viděl, že to, co hledá, není nad hlavou, ale u jeho nohou. Uviděl ryby v korunách stromů a uviděl i bílý květ. Teď snadno Apolenku vysvobodil.

Co si o tom myslíte? Jak to vlastně bylo a jak se dostaly ryby do korun stromů. A jak se jmenoval ten bílý květ?

15 STRÝC RUDA A VESELÉ MĚSÍCE

Zase se u nás objevil strýc Ruda a hned na mě a na Toničku spustil: „Děvčata, mám pro vás hádanku! Čím září končí a říjen začíná? Že to neuhodnete?“

Sotva jsme na to po dlouhém hádání a dohadování přišly, vysypal na nás strýc další záhady. A já vám je teď povím a vy hned zkuste odpovídat!

1. Čím září končí a říjen začíná?
2. Který měsíc má v sobě celé jméno stromu?
3. V kterém měsíci je ukryta jen maličká část stromu?
4. Který měsíc má v sobě nejhezčí část louky?
5. Který měsíc má v sobě celé jméno jiného měsíce?
6. Který měsíc má v sobě nástroj na sečení trávy?
7. A který zmrzlou vodu?

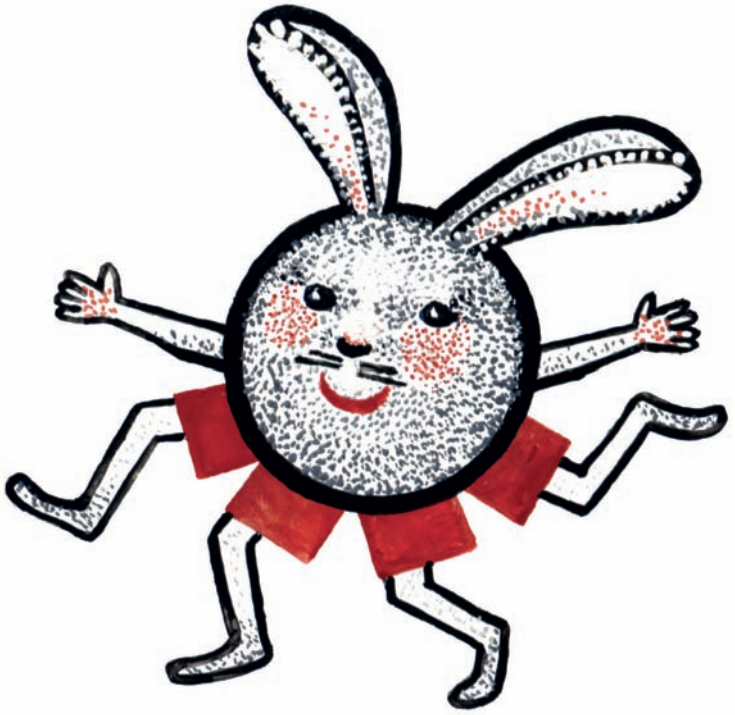

16 CO MI VYPRAVOVAL VENDA TUMLÍŘ

„Představ si, Lízo, co se mi tuhle stalo! Byli jsme s kluky u řeky, a já tam někde ztratil novou rybičku, ten nožík. Jak jsme ho hledali, proběhl mezi námi zajíc. Jo – byl tam se mnou Tony a Šimsa Drábek, to jsem ti neřekl. A Tony po něm hned skočil, po tom zajíci. Že ho chytne. Ale zajíc udělal kličku a rovnou ke mně! Ani nevím, co mě to popadlo, chtěl jsem ho taky chytit. Ale on se ve vzduchu otočil a hnal se tam, co stál Šimsa. Když Šimsa proti němu vyrazil, zajíc už neměl kam utíkat a v zoufalství vletěl do řeky. Byla to hrůza. Strašně jsem se lekl a kluci taky. Zajíc přece neumí plavat! Báli jsme se, že se utopí. Napadlo mě, že třeba přece jen přeplave řeku a dostane se na druhý břeh, ale moc jsem nedoufal, že to dokáže. A víš, jak to dopadlo? No hádej!“

Hádala jsem, a teď zkuste uhodnout i vy, jak příhoda dopadla. Dokáže zajíc v nouzi plavat, nebo ne?

17 NEJHEZČÍ DEN

Včera jsme dostali za úkol popsat nejhezčí den, který jsme v létě prožili. Chvíli jsem seděla a vzpomínala, ale pak jsem si řekla: Co si budu lámat hlavu? Něco si vymyslím a hotovo, pan učitel to přece nemůže poznat. Ale poznal. Hned po první větě, a já jsem tu větu musela přečíst nahlas. „Nebe bylo čisté, bez mráčku," četla jsem, „a přes celou oblohu zářila sedmibarevná duha." Pan učitel chvilku čekal, co na to děti, ale ty nevěděly. Myslely, že jsem nejspíš udělala chybu ve slově sedmibarevná. Ale pan učitel nám o duze všechno pověděl, a já teď už vím, v čem jsem chybovala. Víte to i vy?

18 PTÁCI

Strejda Rudla si ze mě pořád dělá legraci. Já se sice nedám, ale někdy se stane, že mu naletím. Jako včera. Sotva přišel a uviděl mě, hned začal: „Tak co, Lízo, už umíš počítat do deseti?"

„Aby ne, já už násobím a dělím," povídám mu, ale on prý, že si mě vyzkouší.

„Schválně, jestli spočítáš, kolik druhů ptáků budu jmenovat," řekl. A jmenoval vlaštovku, jiřičku, kosa, straku, sovu, sojku a netopýra.

„Sedm!" vykřikla jsem, a strejda se mi smál. Víte proč?

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.